

מדינת ישראל

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

לשכת סמנכ"ל בכיר תנועה
אגף הרכב ושירותי תחזוקה
תחום שירותי תחזוקה
רח' המלאכה 8, תל-אביב
ת.ד. 57031, ת"א 61570
טל': 03 - 5657154
פקס: 03 - 5613583

תאריך: י' בתמוז, התשע"ד
08 יולי 2014
סימוכין: 17266514
תיק: 30

אל: מפעלים מורשים לתיקון מרכבים (סימול מקצוע 070)
מפעלים מורשים לבדיקת רכב לאחר תאונה (סימול מקצוע 301+300)

הוראות נוהל מס' 126	חובת דיווח לרשות הרישוי על הצורך ברישום הערה ברישיון כשהרכב ניזוק ובוצעה בו בדיקה עפ"י תקנה 309	בתוקף מתאריך 08/07/2014
---------------------	---	----------------------------

א'. בקע

בעבר משרד התחבורה פרסם נוהל מס' 22 לעניין חובת רישום נזק שנגרם לרכב ברישיון. תוקפו של הנוהל היה ל - 60 יום בלבד. לאחר קשיים שהתגלו לעניין יישומו בפועל, לא חודש תוקפו ולמעשה נוהל מס' 22 בוטל.

לאחרונה עודכנה תקנה 309 לתקנות התעבורה, ובין היתר נקבע בתקנה, כי גם על מנהל מקצועי של מפעל לפחחות רכב (להלן ייקרא "מנהל מקצועי") חלה חובת דיווח למפעל הבודק על הצורך ברישום הערה ברישיון הרכב, כאשר נגרם לרכב נזק בטיחותי כאמור בתקנה 309(ט), למעט כאשר נגרם לרכב נזק במערכת הבלמים ו/או במערכת ההיגוי ו/או בכריות אויר בלבד.

נוהל זה נועד להנחות את המנהל המקצועי לאופן דיווח על הצורך ברישום ההערה ברישיון הרכב, כפי שיפורט בהמשך.

משרד התחבורה, שבמאגריו מידע על כלל כלי הרכב הרשומים במדינת ישראל, דוגל בשקיפות מלאה בכל הקשור למידע רלוונטי אודות כלי רכב לכלל הציבור, וזאת מבלי לפגוע בפרטיותם של בעלי הרכב. ברוח זו משרד התחבורה מצייין בין היתר ברישיון הרכב את:

1. מספר הבעלויות;
2. רשום הקילומטרים שעבר הרכב;
3. עיקולים ושעבודים למיניהם.

במסגרת זו מבקש משרד התחבורה להרחיב את המידע הניתן לציבור ולציין ברישיון הרכב גם את העובדה שהרכב ניזוק בתאונה ושמאי רכב או המנהל המקצועי של המוסך קבע, כי נגרם לו נזק בטיחותי כאמור בתקנה 309(ט), לפיה נזק בטיחותי הוא "נזק שגרם לעיוות, הסטה, סדק או שבר מהותיים באחד מעמודי המרכב, במסגרת גג המרכב, באחת מקורות השלדה הקדמית או האחורית שבין ציר הגלגלים הקדמיים והאחוריים ולפגיעה במרכב הרכב שגרמה לעיוות או לשינוי במבנה הגאומטרי של רצפת המרכב, למעט נזק לחלקים הניתנים לפירוק ולהחלפה באמצעות ברגים ולא באמצעות ריתוך".

הערה ברישיון הרכב תירשם על ידי אגף מערכות המידע בנוסח הבא: "נזק בטיחותי תוקן ונבדק".

ב'. הבסיס החוקי

1. חוק מכירת רכב משומש (זכאות למידע בגילוי נאות), התשמ"ח – 2008.
2. צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מוסכים ומפעלים לכלי רכב), תשל"ל – 1970.
3. צו פיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב), תש"ם – 1980.
4. תקנה 309 לתקנות התעבורה התשע"ד – 2014 (תיקון מס' 5). להלן סעיפי התקנה המעודכנת:
  - (א') "בעליו של רכב, קצין בטיחות או מי שהשליטה ברכב בידו, לא ישתמש ברכב ולא ירשה לאחר להשתמש בו אם נגרם לו נזק למערכת ההיגוי, לבלמים, לשלדה, לקורת האורך, לקורת הרוחב, לחלקי המרכב שמעבר לקו ציר הגלגלים הקדמיים והאחוריים, למסגרת גג המרכב, לרצפת המרכב בתא הנוסעים או למערכת המתלים הקדמיים והאחוריים או נזק שגרם לפתיחת כריות אוויר, אלא לאחר שהרכב תוקן במפעל וניתנה עליו תעודת בדיקה בידי מנהל מקצועי של מפעל בודק הערוכה לפי טופס 1 שבתוספת השלוש עשרה להלן - תעודת בדיקה" (מסומנת כנספח ב טופס 1 לנוהל).
  - (א'1) על אף האמור בתקנת משנה (א), ניתן להשתמש ברכב שנגרם לו נזק כאמור בתקנת משנה (א) לאחר שתוקן במפעל לצורך הבאתו לבדיקה במפעל בודק וזאת עד לשלושה ימים לאחר גמר התיקון.
  - (א'2) המנהל המקצועי במפעל שתיקן רכב שנגרם לו נזק כאמור בתקנת משנה (א) לרבות נזק בטיחותי יעביר את הרכב למפעל בודק לשם קבלת תעודת בדיקה;
  - (ב') לא ניתנה תעודת בדיקה כאמור בתקנה משנה (א) יודיע על כך המנהל המקצועי במפעל שבו תוקן הרכב לרשות הרישוי.
  - (ג') "שמאי רכב שבדק רכב שנגרם לו נזק בטיחותי יודיע לרשות הרישוי כי לרכב נגרם נזק בטיחותי ויציין את המועד שבו בדק את הרכב וזאת בטופס הערוך לפי טופס 2 שבתוספת השלוש עשרה" (מסומן כנספח ג' טופס 2 לנוהל ומיועד לשימוש שמאי הרכב).
  - (ד') הודעה כאמור בתקנת משנה (ג) תימסר לרשות הרישוי לאחר שבדק שמאי הרכב כי הרכב תוקן במפעל, והוצגה לפניו תעודה בדיקה של מפעל בודק.
  - (ה') מנהל מקצועי במפעל שתיקן רכב שנגרם לו נזק בטיחותי ושלא נבדק בידי שמאי רכב יודיע על כך למפעל הבודק בטופס הערוך לפי טופס 3 שבתוספת השלוש עשרה (מסומן כנספח ד' – הודעה בדבר תיקון רכב שנגרם לו נזק בטיחותי לפי תקנה 309(ה)).
  - (ו') מנהל מקצועי של מפעל בודק אשר נתן תעודת בדיקה לרכב שנגרם לו נזק בטיחותי ושלא נבדק בידי שמאי רכב, יודיע לרשות הרישוי כי לרכב נגרם נזק בטיחותי, הוא תוקן במפעל ונבדק על ידו ויציין את

המועד שבו בדק את הרכב, זאת בטופס הערוך לפי טופס 2 שבתוספת השלוש עשרה.

(ז') נמסרה לרשות הרישוי הודעה כאמור בתקנות משנה (ג) ו-ו) תרשום רשות הרישוי ברישיון הרכב "נזק בטיחותי תוקן ונבדק".

(ח') מנהל מקצועי של מפעל בודק שלא נתן תעודת בדיקה לרכב שנגרם לו נזק בטיחותי ושנבדק על ידו או שלא הגיע לבדיקה לאחר שהמנהל המקצועי של המפעל שתיקן את הרכב הודיע לו כי לרכב נגרם נזק בטיחותי כאמור בתקנות משנה (ה), בתוך 21 ימים מיום הבדיקה או מיום ההודעה לפי העניין יודיע על כך לרשות הרישוי, והיא תהיה רשאית להתלות את רישיון הרכב עד לקבלת הודעה מהמפעל הבודק כאמור בתקנות משנה (ו).

(ט') בסימן זה -

"מפעל" - מפעל בעל רישיון לפי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מוסכים ומפעלים לכלי רכב), התש"ל-1970 (להלן - צו מוסכים ומפעלים לכלי רכב);

"מפעל בודק" - מפעל לבדיקת רכב לאחר תאונה שהורשה לכך לפי צו מוסכים ומפעלים לכלי רכב;

"נזק בטיחותי" - נזק שגרם לעיוות, הסטה, סדק או שבר מהותיים באחד מעמודי המרכב, במסגרת גג המרכב, באחת מקורות השלדה הקדמית או האחורית שבין ציר הגלגלים הקדמיים והאחוריים ולפגיעה במרכב הרכב שגרמה לעיוות או לשינוי במבנה הגאומטרי של רצפת המרכב, למעט נזק לחלקים הניתנים לפירוק ולהחלפה באמצעות ברגים ולא באמצעות ריתוך;
"שלדה" - שלדה נפרדת או שלדה שהיא חלק בלתי נפרד ממרכב הרכב.

ג'. הגדרות

1. "רשות" - מנהל האגף לרכב ושירותי תחזוקה במשרד התחבורה, לרבות אדם שמנהל האגף לרכב ושירותי תחזוקה העביר אליו את סמכויותיו לפי צו זה, כולן או מקצתן.
2. "מפעל מתקן" - מפעל המורשה למקצועות מכונאות רכב או מרכבים (סימול מקצוע 070).
3. "מפעל בודק ומדווח" - מפעל המורשה לביצוע "בדיקות רכב לאחר תאונה" (סימולי מקצוע 300 + 301).
4. "כרטיס חכם" - כרטיס מגנטי אשר רק באמצעותו ניתן להתחבר במרשתת (אינטרנט) לאתר משרד התחבורה ולבצע את הדיווח שהאדם המורשה צריך לבצע. הכרטיס הינו אישי ואינו ניתן להעברה.
5. "תעודת בדיקה" - תעודה המעידה על תקינות הרכב וכשירותו לתנועה חתומה ומאושרת על-ידי המנהל המקצועי במפעל הבודק. התעודה תימסר לבעל הרכב או מיופה כוחו או קצין בטיחות (נספח ב').

ד'. הגורמים המעורבים בתהליך

1. שמאי רכב;
2. מפעל מורשה לתיקון מרכבי רכב;
3. מפעל מורשה למכונאות רכב;
4. מפעל מורשה לבדיקת רכב לאחר תאונה;
5. משרד התחבורה - אגף מערכות מידע (להלן - "אמ"מ"), אגף הרכב ואגף הרישוי.

ה'. הפעולה במפעל לפחחות רכב ובמפעל הבודק

1. מנהל מקצועי במפעל לתיקון פחחות רכב, שקבע כי לרכב נגרם נזק בטיחותי כמצוין בפרק ב', סעיף 4(ט) לעיל, יפנה את הרכב למפעל בודק לצורך ביצוע בדיקה עפ"י תקנה 309(ה') לתקנות התעבורה.
2. בנוסף עליו לדווח למפעל הבודק באמצעות טופס 3 (מסומן כנספח ד' לנוהל) על הצורך ברישום הערה ברישיון הרכב.
3. המפעל הבודק ידווח בטופס מקוון באמצעות כרטיס חכם שברשותו המקושר לאמ"מ (מסומן כנספח ג טופס 2 לנוהל) על הצורך ברישום הערה ברישיון הרכב.
4. בנוסף יטביע המנהל המקצועי של המפעל הבודק בחזית רישיון הרכב חותמת בנוסח הבא: "נזק בטיחותי תוקן ונבדק".
5. החותמת תהיה בגודל 4x5 ס"מ בנוסח האמור בסעיף 4 לעיל, ובה יצוין מס' רישיון המפעל ותאריך הבדיקה. צבע הדיו של החותמת יהיה אדום.

ו'. יישום נוהל זה הינו באחריות המנהל המקצועי של המפעל המתקן, והמפעל הבודק כל אחד בתחום אחריותו כשהרכב תוקן ללא ליווי שמאי רכב.

ז'. תחולה

חובת הדיווח על פי נוהל זה תחל מיום ה- 1/8/2014.

ח'. נספחים

נספח א' – תרשים זרימה

נספח ב' – טופס 1: תעודת בדיקה לפי תקנה 309(א)

נספח ג' – טופס 2: דיווח מקוון לאגף מערכות מידע

נספח ד' – טופס 3: הודעה בדבר תיקון רכב שנגרם לו נזק בטיחותי לפי תקנה 309(ה)

בכבוד רב,

אלקיים שמעון
ראש תחום שירותי תחזוקה

העתקים:

מר עוזי יצחקי – מנכ"ל משרד התחבורה
מהנדס אבנר פלור – סמנכ"ל בכיר תנועה
מר ציון מזרחי – מנהל בכיר אגף הרישוי
גב' רחל זמשטייגמן – מנהלת בכירה אגף אמ"מ
עו"ד שרית זוכוביצקי – אורי – מנהלת בכירה, הלשכה המשפטית
מר משה קירמאיר – ראש תחום הדרכה שמאים ופיתוח
מר איציק סרור – ס. מנהל אגף הרכב
גב' קטי מורלי – ראש תחום רישוי – אגף הרישוי
מר יעקב לוי – ראש תחום קציני בטיחות
מר מיכאלי אסף – מנהל מחלקת ביטוח כללי – וסגן הממונה על שוק ההון – משרד האוצר
מר נימרוד הגלילי – מנכ"ל איגוד חברות הליסינג וההשכרה – לשכות המסחר
איגוד שמאי הרכב – מר יגן יהודה – יו"ר ועד ענף הרכב
איגוד המוסכים בישראל – מר רונן לוי – יו"ר

נספח א'

תרשים זרימה

לרכב נגרם נזק בטיחותי ותוקן במקומות שנקבעו בתקנה 309 למעט מערכת הבלמים או ההיגוי או כריות אוויר בלבד

מוסד מתקן

לאחר התיקון:

1. אישור תיקון (הכולל החלטה על הצורך ברישום הערה ברישיון הרכב).
2. הנפקת חשבונית.
3. מודא ביצוע הבדיקה על-פי תקנה 309.

או

שמאי רכב

1. בדיקת הרכב.
2. קביעה הצורך בבדיקת הרכב עפ"י תקנה 309.
3. הטבעת חותמת על רישיון הרכב.
4. דיווח לאמ"מ באמצעות הכרטיס החכם.

מוסד בודק ומדווח

1. בדיקת הרכב.
2. הנפקת תעודת בדיקה.
3. הטבעת חותמת על רישיון הרכב.
4. דיווח לאמ"מ באמצעות כרטיס חכם.

5

5678 * ו/או חי

מענה אנושי, הפועל בימים א'-ה' בין השעות 07:00-20:00, בימי ו' עד 13:00

אתר האינטרנט של משרד התחבורה www.mot.gov.il

נספח ב' - טופס 1

תעודת בדיקה לפי תקנה 309(א)

א. פרטי המפעל הבודק

שם המפעל	מס' רישיון המפעל	כתובת

ב. פרטי הרכב

תוצר	סוג	מס' רישוי	מס' שלדה	מס' מנוע	שנת יצור

ג. אישור המנהל המקצועי

אני הח"מ מנהל מקצועי במפעל בודק שפרטיו מפורטים בסעיף א', מאשר בזה כי בדקתי ביום _____ בשעה _____ את המערכות המפורטות להלן ברכב שפרטיו מפורטים בסעיף ב' ומצאתי כי הן תקינות על פי מפרט בדיקה 004 של אגף הרכב.

☐ א. מערכת היגוי	☐ ה. מערכת בלמים
☐ ב. זווית היגוי וסרנים	☐ ו. מערכת אורות
☐ ג. שילדה ומרכב	☐ ז. צמיגים
☐ ד. סדקים – ריתוכים והלחמות	☐ ח. כריות אוויר
	☐ ט. נסיעת מבחן

מס' כתב הסמכה

שם המנהל המקצועי

מס' רישום בפנקס
המהנדסים או הנדסאים

חתימת המנהל המקצועי
וחותמת המוסד

הערה: על המנהל המקצועי לסמן x לצד כל אחת ממערכות הבטיחות המפורטות בסעיף ג' לאחר שבדק אותן והן נמצאו תקינות.

פרטי רכב שנבדק לו נזק בטיחותי

תאריך: .....

פרטי השמאי .....

או

פרטי המנהל המקצועי במקצוע 300 .....

פרטי הרכב לאיתור :

מספר שלדה

מספר רכב

פרטי הרכב :

תוקף רישיון הרכב

שם בעל הרכב

ת.ז בעל הרכב

יצרן

סוג רכב

תיאור כללי

דגם הרכב

מצב הרכב:

תאריך

תיאור

בדקתי את הרכב שניזוק שפרטיו רשומים לעיל ומדווח כי לרכב נזק בטיחותי

נספח ד'

הודעה בדבר תיקון רכב שנגרם לו נזק בטיחותי לפי תקנה 309(ה)

מספר רישיון מפעל: _____ תאריך _____

אל: המפעל הבודק
מאת: המנהל המקצועי במפעל מורשה לתיקון מרכבים

א. הודעת המנהל המקצועי של המפעל

הריני להודיעך, כי הרכב שפרטיו מפורטים בסעיף ב אשר תוקן במפעל שפרטיו מפורטים בסעיף ג, לא נבדק על ידי שמאי רכב ונגרם לו נזק בטיחותי שחובה לדווח עליו לרשות הרישוי.

ב. פרטי הרכב

מספר רישוי		סוג	תוצר
תאריך עליה לכביש	שנת יצור	מס' מנוע	מספר שילדה

ג. פרטי המפעל המורשה לתיקון מרכבים

שם המפעל	מס' רישיון	כתובת	חותמת המפעל

ד. פרטי המנהל המקצועי

שם המנהל המקצועי	מס' כתב הסמכה	חתימת המנהל המקצועי

ה. אישור בעל הרכב או מיופה כוחו

הריני מאשר בזאת, כי ידוע לי שלרכב שפרטיו מפורטים בסעיף ב נגרם נזק בטיחותי ומתחייב לא לעשות בו שימוש עד לאחר הבאתו לבדיקה ומתן אישור על ידי מפעל בודק

שם בעל הרכב	מספר תעודת זהות	חתימת בעל הרכב או מיופה כוחו

הערות למפעל ולמנהל המקצועי של המפעל

1. טופס זה יש לצרף תמיד את חשבונית / קבלה או אסמכתא הכוללת את פירוט התיקון שנתנה בעבור עבודת הפחחות שבוצעה ברכב.
2. אם אישור בעל הרכב נחתם על ידי מיופה כח יש לשמור צילום של יפוי כח וצילום של תעודת הזהות של מיופה הכח למשך 24 חודשים.
3. את המקור של טופס זה חשבון, חשבונית, קבלה או אסמכתא הכוללת פירוט התיקון יש למסור למכון הבדיקה באמצעות בעל הרכב או בא כוחו; את העתק ההפניה למפעל הבודק בצירוף החשבונית יש לשמור למשך 24 חודשים.